

μαιάνδρου περιλαμβανομένην σειράν τετραγωνιδίων, ἐξ ὧν μόνον τὸ ἐκάστοτε δεύτερον εἶναι πλήρες. Τὰ κενὰ κοσμοῦνται διὰ μικρῶν γραμμιδίων καθέτων εἰς τὸ μέσον ἐκάστης πλευρᾶς. Κατωτέρω ἐπὶ τῶν προεξοχῶν παρατηρεῖται ἐν ἐκατέρωθεν τμήμα ζωοφόρου εἰκονίζον τὰ αὐτὰ ἀκριβῶς, Σειρήνα δηλ. καὶ τρεῖς Σφίγγας.

Μεταξὺ δύο σειρῶν ἐξ ἀνθέων λωτοῦ καὶ ἀνθεμίων περιλαμβάνεται ἐν τετραγωνικῷ σχεδῶν χώρῳ εἰς ἐκατέρωθεν Κένταυρος. Ἐκάτερος κρατεῖ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν ὀγκώδη κλάδον καὶ φαίνεται μεθ' ὀρμῆς ἐπερχόμενος. Ὁ πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἔχει ὀλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ἐκτὸς τῶν κυρίως ποδῶν, οὔτινες εἶναι ἵππειοι, ὁ δὲ πρὸς τὰ δεξιὰ ἔχει καὶ τοὺς πόδας ἐντελῶς ἀνθρωπίους, ὡς πεῖθεται τις ἀποβλέπων εἰς τὸ σχέδιον παρὰ τὴν κακὴν διατήρησιν τοῦ σχετικοῦ μέρους. Ἐκ τοῦ περιγράμματος εἶναι φανερόν, ὅτι οἱ Κένταυροι εἶχον πώγωνα καὶ κόμην ἄφθονον. Κατωτέρω ἔχομεν, ἐν ἧ' θέσει συνηθέστατα εὑρηται ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων, ἀπλοῦν πλέγμα μετ' ἀνθεμίων, Σφίγγα ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς μετ' ἀνθους ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐκφυομένου καί, ὡς φαίνεται, Σειρήνα ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς. Τὰς δὲ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ προεξοχὰς κοσμεῖ ἰωνικὴν κυμάτιον, ὡς δηλοῖ μικρὸν μέρος τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς διατηρούμενον.

Ὡς πρὸς τὴν κατωτάτην πλευράν τοῦ περιθωρίου σημειοῦμεν ὅτι πρὸ τῆς σαρκοφάγου δύναται τις νὰ πεισθῇ, ὅτι ἐνταῦθα παριστῶντο ζῶα καὶ κοσμήματα κατὰ τὸν τρόπον τῶν ῥοδίων ἢ μιλησιῶν λεγομένων ἀγγείων. Ἐν τῷ μέσῳ ἀκριβῶς ἠδυνήθη νὰ ἀντιληφθῶ αἰγαγρον ἢ πρόβα (;) (Steinbock) βόσκοντα. Κατὰ δὲ τὸν τρόπον τῶν μιλησιῶν ἀγγείων ἐγράφη καὶ ἡ Σφίγξ μετὰ τῆς ὀνομασθείσης Σειρήνος, ἐπειδὴ ἀμφοτέραι δεικνύουσι τὰς χαρακτηριστικὰς γραμμὰς τὰς παραγομένης διὰ τῆς διαφυλάξεως τοῦ λευκοῦ πεδίου.

Αἱ γραφαὶ τῆς ζωοφόρου οὐδεμίαν βεβαίως ἱστορίαν ἐκ τῆς μυθολογίας περιέχουσιν. Εἶναι μόνον διακοσμητικά. Τοῦτο δεικνύει πρὸ πάντων ἡ αὐστηρὰ συμμετρία μεθ' ἧς ἔχει γραφῆ ἑκάτερον ἥμισυ τῆς ζωοφόρου¹. Αἱ πτερωταὶ θεότιτες ἀπαν-

¹ Ὁμοίαν συμμετρίαν βλέπει τις σχεδῶν πανταχοῦ ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων. Ἄλλ' ἐπίσης βλέπει καὶ ὁμοίαν σύνθεσιν, ὡς ἐν Ant. Denk. II T. 27, 2, 3.

τῶσιν οὐχὶ σπανίως ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων ἀσχο-
λούμεναι μετὰ τῶν ἄρμάτων¹. Ὀνομάζονται συν-
ήθως Νῆκαι, ἂν καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς οὐδεμίαν
περίπτωσιν εἶναι ἀποδεδειγμένον. Ὁμοίως δὲν εἶναι
δυνατὸν νὰ δειχθῇ, ἂν εἰς μάχην ἢ εἰς ἀγῶνα ἐν
τῷ ἵπποδρόμῳ μέλλουσι νὰ ὀδηγήσῃσι τὰς συνωρί-
δας αἱ Νῆκαι αὐταί. Διότι οἱ κύνες ἦσαν μὲν πιθα-
νώτατα σύντροφοι καὶ βοηθοὶ τῶν πολεμιστῶν ἐν
Μ. Ἀσίᾳ², ἀλλ' ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων παρίστανται
πολλάκις ἄνευ τινὸς λόγου, κατὰ συνήθειαν καὶ
χάριν διακοσμήσεως. Οὕτω καὶ ὅταν παρίσταται
ἀγῶν ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ ὑπὸ τὰς κοιλίας τῶν ἵπ-
πων δὲν λείπουσιν οἱ κύνες³, ἂν καὶ ἡ παρουσία
αὐτῶν ἐνταῦθα δὲν δικαιολογεῖται. Ὡς πρὸς τὴν
παράστασιν τῶν κυνῶν καθ' ἑαυτὴν παρατηρητέον,
ὅτι, ὡσάκις δὲν συντρέχουσι μετὰ τῶν ἵππων καὶ
τὰ ἄρματα ἠρεμοῦσιν, ὅπως ἐπὶ τῆς σαρκοφάγου
ἡμῶν, βλέπουσι πάντοτε κατ' ἀντίθετον πρὸς τοὺς
ἵππους διεύθυνσιν. Διὰ τοῦτου ὁ συνθέσας πρῶτος
τὴν εἰκόνα ἀπέφυγε μὲν δεξιῶς τὴν μονοτονίαν, ἐπέ-
τυχε δ' ἁρμονικὴν ποικιλίαν κινήσεων εὐχάριστον
εἰς τὸν ὀφθαλμόν.

Μετὰ τὴν ζωοφόρον εἶναι οἱ Κένταυροι τὸ ἐπι-
φανέστερον μέρος ἐκ τῶν γραπτῶν ζωδίων. Ἀκρι-
βῶς δὲ οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν ἰδιαιτέραν ἀξίαν τῆς
σαρκοφάγου. Ἐπειδὴ, ἐὰν ἐξαιρέσωμεν ἀσήμαντόν
τινα παράστασιν Κενταύρων ἐπὶ τοῦ πώματος τῆς
γνωστῆς Λονδινεῖου σαρκοφάγου κακῶς διατηρη-
θεῖσαν⁴, δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλαι ὅμοιαι παραστά-
σεις ἐπὶ Κλαζομενίων σαρκοφάγων. Ὅπερ δὲ εἶναι
σπουδαιότερον, ὁ ἕτερος ἐκ τῶν Κενταύρων παρου-
σιάζει τύπον σπάνιον, ὃν δυνάμεθα νὰ καλέσωμεν
ἰωνικόν. Ἐπειδὴ τὸ ἀνθρώπινον μέρος τοῦ Κενταύ-
ρου εἶναι αὐτὸς ὁ ἰωνικὸς Σιληνός, ὁ γνωστὸς διὰ
τὰ ἀνθρώπινα σκέλη καὶ τὰς ἰσχυρὰς ἵππειους
ὀπλάς⁵.

Ὁ τύπος οὗτος τοῦ Κενταύρου ἔχει παρατη-
ρηθῆ μέχρι τοῦδε ἐπὶ δύο μνημείων ἀναμφισβή-

¹ Ant. Denk. I, T. 44. BCH, 1895 pl. 1. Joubin de sarcophagis Klazomeniis (1901) N° 7, 8.

² Τὰ περὶ τούτου χωρία τῶν ἀρχαίων συνέλεξε καὶ συνεζήτησεν ὁ S. Reinach ἐν Revue des études Grecques, 1895, 195 z. ε.

³ Οὕτως ἐπὶ τῆς ἐν Δρέσδῃ, Joubin ἔ. α. N° 23. 24. Murray Terrak. Sarkoph. pl. 1.

⁴ Murray, Terr. Sark., 12.

⁵ Περὶ τοῦ τύπου ἴδε H. Bulle, die Silenen in der Arch. Kunst., 11.